

Nr 96/2018

med andra ord

ISSN 1104-4462

Redaktör:

Viktoria Jäderling

Redaktionsråd:

Alva Dahl, Daniel Gustafsson

Elin Svahn, John Swedenmark

Prenumeration (4 nr)

inom Sverige:

privatpersoner 150 kr/år,

företag 225 kr/år

BG: 992-1578 (öc)

Lösnummer: 40 kr

För utlandspriser se

www.oversattarcentrum.se

Nästa nummer

kommer i december 2018

Sista manusdag: 1 november

Med andra ord

är medlemstidskrift för

Översättarcentrum

Södermannagatan 38

116 40 Stockholm

Tel: 08-556 048 40

mao@oversattarcentrum.se

www.oversattarcentrum.se

MAO är sedan 2017 beviljad

produktionsstöd från Kulturrådet.

Kan en skicklig litterär översättare översätta vilken främmande text som helst? Om vi alltså förutsätter att språkkunskaperna och den konstnärliga fantasin är på plats? Förmodligen, är det första, instinktiva svaret, med påföljande motfråga: Vad hamnar vi annars i för underlig essentialism? Kan vi ens översätta? Det är ju en av översättandets mest hoppfulla erfarenhet: att det sträcker sig över kulturella och språkliga barriärer, att det bygger kunskapande broar mellan olika språkkulturer. Det spelar väl ingen roll *vem* som bygger broarna, exakt mellan vilka kunskapande instanser dessa broar löper?

För många översättare är identiteten en icke-fråga. Men isåfall har det blivit en icke-fråga som väcker känslor, som får det att klla obehagligt, som inte riktigt lämnar en i fred. Den har ju sällan några entydiga svar. På ett konkret plan har det också blivit en fråga som uppehåller förlagen när de ska anlita en översättare.

Låt oss alltså ge rum åt denna förmenta icke-fråga. I detta nummer av MAO skriver Daniel Gustafsson om varför han tackade nej till ett uppdrag, men tog ett annat som han trodde passade hans person (hans *kropp* och *plats*) bättre. Han nystar i sina val genom läsningar av bland annat Toril Mois *Språk och uppmärksamhet* och Mara Lees avhandling i konstnärlig forskning, *När Andra skriver*, och ställer frågan: Finns det situationer när en översättare bör vara mer vaksam på sin egen position än andra? Anna Lindberg skriver om att känna igen erfarenheter i en text och på vilket sätt det kan vässa hantverket. Hon drar paralleller till *method acting*, en skådespelarteknik som handlar om inlevelse i en roll med hjälp av egna erfarenheter. Båda dessa texter är essäer, *försök*: att med en personligt prövande hållning orientera sig i och öppna upp frågan om identitet.

Besläktad med dessa försök är Magdalena Sørensens *Didionresa*. När hon översatte Joan Didions reseanteckningar från sjuttioalet reste hon i författarens fotspår, och de rent fysiska förnimmelserna och intrycken av människor, träd och regn väckte orden – översättningen – till liv.

Och Amanda Svensson mejlsamtalar med Kerstin Gustafsson om dramatiköversättning – om den viktiga prosodin, motorikens förlösning, gesterna; vägen till en slutversion på scen där kroppar ska tala.

VIKTORIA JÄDERLING